

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV-165162-2/ODK-2014

Praha 15. prosince 2014

Vážená paní
Petra Vojkůvková
starostka obce Kujavy
Obecní úřad Kujavy

Členství ve finančním výboru zastupitelstva obce

Dopisem ze dne 10. prosince 2014 jste se na zdejší odbor obrátil s žádostí o stanovisko k členství manželky místostarosty ve finančním výboru zastupitelstva. O stanovisko žádáte v souvislosti se stížností několika občanů Vaší obce, kteří nesouhlasí s působením manželky místostarosty v tomto orgánu zastupitelstva, neboť dle jejich názoru nemůže vykonávat tuto funkci nezávisle a transparentně. K této problematice uvádíme následující právně nezávazné stanovisko.

Výbory zastupitelstva obce jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva, nikoliv samostatnými orgány obce (viz § 117 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů). **Výbory nemají zákonem svěřenou žádnou rozhodovací pravomoc;** plní v podstatě funkci sběru příslušných informací a jejich analyzování pro zastupitelstvo obce. Výbory zastupitelstva nemohou ani ukládat opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Takové rozhodnutí (na základě podkladů předaných výborem) náleží zastupitelstvu obce. Vzhledem k uvedené charakteristice postavení a úkolů výborů zastupitelstva **je nemůžeme považovat za nezávislé orgány obce.**

Problematika činnosti výborů zastupitelstva obce patří do samostatné působnosti obce a jako taková je prioritně vnitřní záležitostí obce, do níž nemohou státní orgány zasahovat. Proto také zákon upravuje procedury související s výbory zastupitelstva velmi kuse.

Pokud jde o zřízení výborů a jejich personální obsazení, zákon o obcích požaduje, aby předsedou výboru byl vždy člen zastupitelstva obce (to neplatí, jde-li o předsedu osadního výboru viz. § 120) a aby počet členů byl vždy lichý. Povinně zřizované finanční a kontrolní výbory musí mít navíc v souladu s § 119 odst. 1 téhož

zákona alespoň tři členy. Toto zákonné ustanovení také vylučuje souběh funkce starosty, místostarosty a tajemníka obecního úřadu s členstvím ve finančním a kontrolním výboru. Členem finančního a kontrolního výboru dále nemohou být osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu. Z výše uvedeného je zřejmé, že **zákon o obcích nevyklučuje působení osob, které jsou v příbuzenském vztahu se starostou, místostarostou či tajemníkem** (ti se ze zákona z titulu své funkce nemohou stát členy finančního výboru), **ve finančním a kontrolním výboru zastupitelstva.**

Pro úplnost je možné uvést, že zákon o obcích pamatuje na problém střetu zájmů v § 83 odst. 2. Střet zájmů je dle citované právní úpravy potřeba řešit vždy ve vazbě na konkrétní projednávanou věc, s níž člen zastupitelstva obce z titulu své funkce vchází v kontakt. Je tudíž nutno posoudit, zda záležitost, o které má člen zastupitelstva obce rozhodovat (spolu s ostatními členy zastupitelstva obce, popř. sám jako starosta nebo místostarosta), by mohla znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného nebo osobu blízkou (příbuzného v řadě přímé, sourozence, manžela nebo partnera – viz § 22 občanského zákoníku) nebo pro osobu, kterou zastupuje na základě zákona nebo plné moci. Tuto skutečnost je pak člen zastupitelstva povinen sdělit zahájením jednání orgánu obce projednávajícího danou záležitost.

Ustanovení § 83 odst. 2 zákona o obcích ukládá členovi orgánu obce, aby před projednáváním a rozhodováním určité záležitosti, ve vztahu k níž by mohl být ve střetu zájmů, oznámil tuto skutečnost orgánu obce, jehož je členem. Tento orgán následně rozhodne o tom, zda důvod pro vyloučení dotčené osoby z projednávání a rozhodování záležitosti, ohledně níž je ve střetu zájmů, existuje. Rozhodnutí o existenci důvodu pro vyloučení z projednávání a rozhodování však neznamena, že se člen orgánu nesmí jednání dále účastnit a v dané věci hlasovat, neboť takový následek by musel zákon stanovit výslovně, což nečiní (mandát člena zastupitelstva může být omezen jen výslovným ustanovením zákona). Jinak řečeno, **člen zastupitelstva, který je ve střetu zájmů, má právo účastnit se jednání a hlasovat;** závisí pouze na jeho úvaze (na jeho morálním postoji a politické odpovědnosti), zda se projednávání či hlasování opravdu zúčastní. Těžiště celého ustanovení tedy spočívá pouze v oznamovací povinnosti člena zastupitelstva obce, nikoli však v možnosti zastupitelstva zabránit svému členovi účastnit se jednání a rozhodovat.

Pro úplnost je třeba doplnit, že § 83 odst. 2 zákona o obcích se však v případě některých členů zastupitelstva obce nepoužije v důsledku přijetí zákona o střetu zájmů. Dle § 2 odst. 1 písm. m/ a n/ tohoto zákona se považují *člen zastupitelstva obce, který je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn; člen zastupitelstva obce, který před svým zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyl v pracovním poměru, ale vykonává funkci ve stejném rozsahu jako člen zastupitelstva obce, který je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn; a starosta obce, místostarosta obce a členové*

*rady obce, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni; za veřejné funkcionáře. **Zákon o střetu zájmů je k § 83 odst. 2 zákona o obcích ve vztahu speciality, tudíž musí být v případě vyjmenovaných veřejných funkcionářů aplikován přednostně.***

Pokud jde o **souběžné působení příbuzných či osob blízkých v orgánech obce, samo o sobě nezpůsobuje střet zájmů ve smyslu zákona o obcích.** Jak již bylo zdůrazněno výše, bude nutno zvážit možnost střetu zájmů vždy ve vztahu ke konkrétní věci. V řešeném případě, kdy manželka místostarosty bude vykonávat funkci člena finančního výboru, musíme předně zdůraznit iniciativní a kontrolní charakter tohoto orgánu zastupitelstva. (Navíc výbor není orgánem obce – viz § 5 zákona o obcích.) Výbor zastupitelstva nemá výkonnou pravomoc, tedy ani rozhodovací.

Závěrem poznamenáváme, že výše uvedený právní názor není právně závazný, neboť závazný výklad právních předpisů přísluší pouze soudům.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

podepsáno elektronicky

Vyřizuje: Mgr. Pavla Šupková
tel. č.: 974816593
e-mail: pavla.supkova@mvcv.cz